

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Fixetési árak:
 Helyi: Negyedévre 3 korona
 Kijelölt: Negyedévre 12
 V. ábr.: Negyedévre 5
 Helyi: Negyedévre 20

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Hullámverések.

— nov. 21.

Politikai életünk vizein oly megfigyelésre méltó eszmé hullámzások észlelhetők, melyekkel érdemes foglalkozni.

Eget ostromló tengerviharok emeletes hullámóriáisaival riasztotta meg közéletünket az ellenzéki ellentállás, az ugynevezett obstrukció, melynek hajója a nemzeti követelések lobogója alatt indult utnak.

Egy évi hanyódás-vetődés után kitűnt, hogy ez az áldatlan hajó nem tud partot érni, mert a magasztos eszméket, a mindnyájunk szívében élő jogos álmokat rosszkor, ügyetlenül, előkészület és erő nélkül vetette a megvalósulás felszínére.

Ha körülnézünk, azt kell tapasztalnunk, hogy ez a kalóz-hadjárat többet ártott a nemzet ügyének, mint használt.

Most már a roncsolt hajócska poshadt álló vizen tengődik, nem tud sem előre jutni, sem hátra, csak áll és segítségért kiabál és bizonyos, hogy el fog süllyedni a mocsárba, mielőtt célját megközelíthette volna.

Odaát Körber és osztrák érdektársai arra használták fel a rájuk nézve látszólag kedvező szeleket, hogy nemzeti törekvéseinket zátonyra hajtsák és minél előbb kárörvendő ujjongással hirdethessék végzetes hajótörésünket.

De reméljük, bizunk a magyarok istenében, ez nem fog sikerülni osztrák ellenségeinknek és nemzeti jogaink végre is diadalt aratnak, a nélkül, hogy ezért a nemzet a király féltett és rosszul magyarózott felségjogai felett ellenséges hadakozásba keverednék.

Ezek az Ausztria felől ránk csapkodó hullámok tehát meg fognak törni és alkotmányunk sziklavarán és kárt nem tesznek bennünk.

Van még egy eszmehullámzás, melyet erős kézzel, bátor lélekkel

báró Bánffy Dezső vert fel. Mi nem tartunk az óvatos aggódókkal és nem látjuk a kormányval szemben ellenségesnek, sem a nemzetre nézve károsnak ezt a szín tiszta nemzeti irányu hullámverést.

Nem tagadjuk, hogy a nemzet megvalósulásra érett legszebb álmait szólaltatja meg a Bánffy zászlóbontása és hisszük, hogy a kormányképes, 67-es alapon álló Bánffy-féle ellenzék új pártalakulásokat teremtet és elősegíti politikai életünk fülledt levegőjének egészséges megtisztulását.

Mit irnak a bécsi lapok ?

— nov. 21.

Ismeretes az osztrák arcátlanság, melynek szemérmertlensége Magyarország kizsákmányolásában, a magyar nemzet megrágalmazásában és az ellenünk való alattomos gyűlöletben határtalan.

Most, hogy az osztrák törekvések hőse leckét kapott Tisza Istvántól, a bécsi sajtó böszén siet kedves Körbere megvédelmzésére s ezt az alkalmat egyben felhasználja, hogy a magyar nemzetre fecskenedezze hazugságainak és gyűlölködésének mérgét.

Ime egy kis izelítő a bécsi hangokból.

Tisza fellépésének oka nem világos. Lehet, hogy ezt az eszközt látta a legjobbnak az utját álló magyar obstrukcióval szemben arra, hogy a kabinetje iránt táplált haragot és kedvetlenséget az osztrák kormányra háritsa. Lehet, hogy az a hideg fogadtatás, amelyben Körber az osztrák parlamentben tegnap részesült arra az ötletre hozta, hogy Körber esetleges bukását, mint saját érdemét gyümölcsöztesse és ezzel megnyerje magának a magyar képviselőházat, amely már régen kívánja, hogy Körber legyen a magyar válság engesztelő áldozata. Lehet azonban, hogy gróf Tisza, Körber fejtegetéseivel szemben egyszerűen semmi okosat sem tudott mondani és ezért volt goromba.

Tény azonban, hogy a legmeglepőbb dolgokhoz tartozik, mikor egy magyar miniszterelnök, aki a barsonyszékben jóformán meg sem melegedett még, sőt még csak nem is ül benne biztosan, azal kezd szerezplését, hogy azon állam miniszter elnökének hivatalos nyilatkozatait, amely állam a közös hadsereg fen-

tartási költségeiben 67 százalékkal van megterhelve, egy előkelő jöveden illeténs nyilatkozatainak nevezi. Es éppen ennek a hadseregnek kérdésében tett hivatalos nyilatkozatokról mondotta ezt. A dolog már annyiszor meg volt vitatva, hogy elégséges immár a reá való utalás is, hogy gróf Tisza István tegnapi elbizakodott nyilatkozatában sem vetette meg a kétértelműséget és ott, ahol a közös uralkodónak a közös hadsereget érintő jogairól volt szó, a magyar király jogairól beszélt és ezen az alapon azt állította, hogy a magyar képviselőháznak hatalmában áll a tényállást hitelesen megállapítani.

Hogyha gróf Tisza Körber felfogását dilettánszerűnek mondja, akkor ugy látszik, meglepedkezett róla, hogy tizen-négy nappal ezelőtt micsoda felfogást precizirozott ő maga is a szabadelvű körben, mert Körber nyilatkozatai azzal a felfogással teljesen azonosak.

Az a kevés megfontolással elmondott budapesti beszéd sértett és ugy lehet, olyan határozathozatalra izgatja majd a parlamentet, amely sem Ausztria, sem pedig Magyarország számára nem lesz üdvöthöző. Nagyon kívánatos volna, hogy mindent nyugodt vérell mérlegeljünk és hogy a kedélyek izgatottságából ne származzon olyan meggondolatlanosság, amelyet az okosság nem helyeselhethetne.

Az *Extrablatt* így ír: Mindenki, aki az osztrák miniszterelnök beszédjét elfogultság nélkül olvassa ugy fogja találni, hogy dr. Körber kizárólagosan csak annak megállapítására szoritkozott, hogy Ausztriát és törvényhozását ugyan az a befolyás illeti meg a hadsereg kérdésében, mint Magyarországot és Magyarország törvényhozását, természetesen a korona törvényesen elismert felségjogainak csorbitása nélkül. Körber ezt az állítását az osztrák és a magyar törvények idevonatkozó tétéleivel bizonyította és éppen olyan formában motiválta is, amint azt három héttel ezelőtt gróf Tisza István is cselekedte. Az, amit gróf Tisza annak idején a kilences-bizottságban, később pedig a szabadelvű párt konferenciáján és első nagy parlamenti beszédében erről a témáról mondott, értelmében teljesen megfelel annak, amint dr. Körber az osztrák parlamentben előadott.

Körber ugyanis megmaradt a korábbi közös állásponton, gróf Tisza ellenben lelépett róla és nagy ügyességgel a gróf Apponyi és az Ugron álláspontjára helyezkedett.

A *Deutsches Volksblatt* gróf Tisza István beszédéről így ír:

Hallatlan durvaság szólalt meg a miniszterelnök nyilatkozatában s mindez csak azért történt, hogy pártjának ked-

TOLNAI DÁNIEL

ajánlja legnagyobb választéku raktárát férfi-, női- és gyermekcipőkben.
 Legjobb minőség

Debrecen, Piac-utca 49. szám
 a főpostával szemben,

Oltosó árak.

veskedjék. Jó társaságban nem mernek olyan hangon beszélni, mint ahogyan gróf Tisza tegnap beszélt osztrák kollégájáról. Sőt többet tett: nem riadt vissza attól sem, hogy valótlanúságot mondjon, csak hogy megmaradhasson a hatalmon, amelyre feltolakodott.

A *Deutsches Volksblatt* egymás mellett lenyomatja gróf Tisza István október 28-iki és tegnapi beszédét, majd így folytatja:

A külföldnek pedig jó lesz megjegyeznie, hogy milyen módon tartja meg Magyarország a megkötött szerződéseket. Ausztria a saját kárán megtanulta, hogy Magyarország mindig a maga érdekében magyarozza a szerződéseket, mert ki akar bujni kötelezettsége alól és Magyarország hitelezői jól eszükben fogják tartani, hogy a Tisza-éra szerződésességét követelt el.

Mi, osztrákok, nyissuk fel szemünket és lássuk be, hogy Budapesten a régi betyárpolitika folyik tovább, amely most is azt hirdeti, hogy nem jogtisztetettel, hanem ökölrel kell imponálni. El kell döntenem, vajjon gróf Tisza, avagy Körber álláspontja fejezi-e ki a kiegyezési törvény tekintetében a korona álláspontját. Gyorsan és teljesen kell tisztázni a helyzetet, mert a mi részünkről mulasztás, sőt bűn volna a mai körülmények között tovább roskadozni a közös terhek alatt, holott Magyarország akként értelmezi a közösséget, hogy Ausztria szorítkozzék a magyar hadügyi költségek jelentékeny részének hallgatag elvállalására és fizetésére.

Az *Arbeiter Zeitung* írja:

Amit ma a magyar liberálisok ujdonsült vezére megengedett magának osztrák miniszterelnök társával szemben, az meghaladja mindazt, amit eddigelő

osztrák udvari miniszterek bármikor is zsebre vették. Gróf Tisza oly fitymálólág lenézéssel és megvetéssel beszélt az osztrák miniszterelnökről, mintha az, akivel elbánt, valami rakoncátlan, éretlen gyerek volna. Ha Körber eltűri azt a semmibevevést, melylyel magyar kollégája vele végzett, akkor az osztrákok arra a meggyőződésre fognak jutni, hogy Ausztria császári minisztereinek nincs egyéb hivatásuk, csak az, hogy a mindenkor magyar miniszterelnökök jól elverhessék rajtuk a port.

A kétszínű játék buktatta meg gróf Khuen-Héderváryt. Gróf Tisza tanult elődjétől és sokkal körmonfontabb a családságban, amikor megtagadja az osztrák kormányának törvénybiztosította jogát. Jól tenné bizalmas helyzetében Körber, ha nyilvánosan, ország-világ előtt leleplezné magyar kollégáját, mint nagy-zólót, aki nem mond igazat. Elfoszlott semmivé vált az a mese, hogy Ausztria és Magyarország egyenjogú tényezők a dualizmusban Tisza beszéde ismét arra tanulság és bizonyíték, hogy a dualizmus végzete: az osztrák fizet, a magyar szemtelen!

— **Bánffy Tisza ellen.** Már megemlékeztünk arról, hogy Bánffy Dezső br. Tisza ellen zászlót bontott. Programját Tiszával szemben a következőkben körvonalazzuk:

Szemben Tiszával Bánffy hive az Ausztriától önálló gazdasági fejlődésnek, az önálló vámterületnek; szemben Tiszával az önálló nemzeti bankot követeli; szemben Tiszával azt vallja, hogy a nemzetnek kívánalmi a katonai téren — a magyar vezényszót is beleértve —

jogok, melyek törvényeinkben foglalvák; szemben Tiszával minden érzélgősség félretételével, az erős kéz hívének vallja magát a nem-etiségi kérdésben; szemben Tiszával hirdeti az iskolák államosításának szükségességét; szemben Tiszával azt vallja, hogy szükséges a választói jognak kiterjesztése minimális vagyoni és értelmiségi census alapján, az emigy is kimaradtak részére választói kuriák alkotásával; szemben Tiszával a választókerületeknek magyar nemzeti szempontból és városokra való különös figyelemmel való újbóli beosztását kívánja; szemben Tiszával nem csupán a hadseregben, hanem a diplomáciában is a magyar nyelvnek legszélesebb mederben való érvényesítését követeli; szemben Tiszával azt tartja, hogy az állam a városoknak a reájok áthárított állami funkciók teljesítése ellenében rekompenzációval tartozik; szemben Tiszával azt tartja, hogy az állami tisztviselők javadalmozásáról szóló, már benyújtott törvényjavaslat haladéktalanul törvényerőre emelendő; szemben Tiszával úgy véli, hogy az állam gazdasági megerősödésének nem a szatószerű takarékoság feltétele első sorban, hanem az elszegényedett lakosságnak mielőbbi lábrasegítése.

A városok érdekében.

nov. 21.

Huszonnyolc törvényhatóság küzd évek óta a legnagyobb anyagi bajokkal és évek hosszú során át váltakozó kor-

Tojástánc.

Írta: Zöldi Marton.

Ugray Béla keserves sóhajt hallattott. Aztán megszólalt:

— Csodálkozok, hogy idő előtt kihull a hajam? Csodálkozok, hogy májbajos lettem, hogy vándorvesém csavargóvase lett? Mondhatom, nincs okotok csodálkozni. Mindez természetes következménye azoknak az életviszonyoknak melyek között huszonöt évig éltem. Csak olyan szívós természet, mint az anyém, volt képes arra, hogy 25 év alatt egy harminc éves háború összes viszontagságait végig szenvedje. Igaz, hogy nyomorék lettem, hogy lelkileg belesántultam, hogy legkisebb bajom az epeömlés, az idegnyavalya, de mindez, ismétlem, csak logikus következménye az antecendenciáknak...

Nem értettük Ugray Béla keserves panaszkodását. Mindig olyan embernek ismertük, ki rendezett viszonyok között él. Független uriembernek, kormánypártinak, megyebizottsági tagnak. Mi ütött hozzá hogy ilyen keservesen panaszkodik?

Megmagyarázta. Komor figyelemmel, fokozódó részvétel követték panasz-lajstromát. Így kezdte:

— Szerelemből nősültem. Nem én vagyok az első s talán nem is az utolsó, ki ezt a bolondságot elkövette. Mi lenne

a szegény leányokból, ha nem lennének hozzám hasonló naiv lelkek? Elnehetnének szegény legényeknek, a mi igen viszontagságos pálya egy szegény leánynak. De nem a feleségemről van szó hanem a két nagybátyámról...

Az utolsó szónál heves köhögési roham fogta el. Egészen belevérősdött. Szenvedni látszott, alig tudott magához térni. Csak percek múlva folytatta:

— Igen, hisz tudjátok, két nagybátyám volt. Az egyik a feleségem részéről. Két rettenetes emberi alakulat. Az egyik, Csikori Máté pogány, isten káromló volt; a másik, Vihalay Antal bigót és képmutató. Az egyiknek ezer hold földje, a másiknak egy sarokháza volt Budapesten. Az egyiknek én, a másiknak a feleségem volt a prezumtiv örököse. Mind a kettő agglegény volt. Rettenetes helyzet.

— Talán nem egészen, — kockáztatta egyikünk!

— De igen, — folytatta Ugray erős meggyőződéssel. Borzasztóbb helyzetet képzelni sem tudok, pedig olvastam néhány rémregényt. Nekem ugyanis e két merőben ellentétes jellemhez kellett simulnom. Kellett mert örökölni akartam. Mindig égető szükségem volt az örökségre. Ezért kellett 25 évig azt az irgalmatlan tojástáncot járnom, a melybe esoda hogy bele nem pusztultam.

Szünetet tartott, mint akinek pi-

henőre van szüksége. Rendezte gondolatait, aztán folytatta:

— Nem egy hanem két Golgotám volt. Minden nap el kellett a nagybácsiék egyikéhez menni. Ha a bigóthoz mentem, ájtatos arcot öltöttem s preventive oltár részleteket és bibliai citátumokat magoltam be. Ha az istenkáromlónál vizittem, mindig rezervába kellett tartanom néhány frívól viccet. Az öreg erősen forszírozta a pikáns kuplékat s noha igen rossz hallásom volt, énekelnem kellett neki operett-részleteket.

— Megjegyzendő, — folytatta barátunk — akármilyen óvatosan lejtettem is ezt a tojástáncot, néha mégis ráléptem egy-egy tojásra. Elszóltam magamat. Mert a két nagybácsi halálosan gyűlölte egymást. Folyton acsarkodtak s engem is igyekeztek belevinni az acsarkodásba. Megtörtént, hogy lépre mentem, Valami megjegyzést tettem egyikre-másikra. Olyan perfidek voltak, hogy azonnal beárultak. A cselédekkel izenték meg egymásnak, hogy mikép nyilatkoztam. Ebből viharos jelenetek származtak. Hete-ken át kellett szemrehányást, szidást halgatnom. Moccani sem mertem, mikor így szóltak! „Ebadta, még te mered a szándat felnyitni? Az örökség jó lesz, ugy-e? No csak vigyázz, hogy mást ne gondolkadjak!”

— Folyton fenyegettek, — folytatta a szerencsétlen ember, — hogy kitagadnak. A feleségem néha dübe is jött.

Ujj kész női és gyermek ruha üzlet. Vizvári L. E. és Társa cég Simonffy-utca 2.

Ajánlja a legolcsóbb kész női ruháit, u. m. kész al-bluzzal együtt 2 frttól feljebb. **Kosztümök** posztóból 4 frttól feljebb. **Gyermekruhák** 50 krtól, **Bluzok** 60 krtól, **Reform schlafröck** 2.20 krtól, a legújabb divatu selyem bluzok minden elfogadható árban nagy választékban kaphatók.

mányok nem látták meg a városok veszedelmét és nem akartak a törvényhatósági városok anyagi helyzetén segíteni.

Politikai átalakulás küszöbére kellett az országnak érkeznie, hogy az új kormány kilátásba helyezze a városok anyagi segítségét. Sajnos azonban, még csak az ígéret hangzott el és ettől a kezegetéstől a megvalósulásig még nagy ut van hátra.

A Tisza-kormány azt igéri, hogy a városok részére átengedik a fogyasztási adó jövedelmeket. A Bánffy-párt is fölvette programjába a városok segítségét és pedig akkép, hogy a városokat az állami funkciók végzéséért kárpótolják.

Mindkettő kezegető rózsás jövőt rajzol a városok elé, mert bármelyik ígéret teljesülése egy pár százezer korona új jövedelmi forrást jelent a városok háztartása számára. Például, hogy éppen városunkról beszéljünk, a fogyasztási adó jövedelmeinek átengedéséből a város pénztára évenként akkora tiszta hasznot söpörne be, hogy a régi kötelesegtetés fentartásával majdnem a pótdadó legnagyobb részét törölni lehetne. Az állami funkciókért való kárpótlás is óriási összegre rug és bizonyos hogy az összes vidéki városok föllendülnek, ha az államtól az említett kedvezmények bármelyikét is megkapják.

Ámde sokkal nagyobb a pesszimizmusunk, hogy sem azt higyjuk, hogy egy program ígéretei és a valóság kö-

zött semmi ür sem tátong. Nem mondjuk, hogy ez az ígéret mézes madzag lenne, mert hiszen nagyon is elérkezett az ideje annak, hogy valahára az állam is jobbik eszéhez kapjon és belássa, miképpen a törvényhatósági városok anyagi elerőtlenedése veszélyezteti az állam érdekeit s hogy a városok tényleg óriási anyagi nehézségekkel küzdenek és megterhelésük sok irányban méltánytalan és öngyilkossági politika az állam részéről.

Mert bebizonyított és megdönthetetlen tény, hogy a városokra nagy kötelezettség hárul akkor, midőn az állam jóvoltáért iskolákat tartanak fenn, az összes egyenes adó murkálókat végzik a katonai terheket viselik és több ilyen tisztán, vagy legnagyobb részt állami jellegű feladatot teljesítenek és ugyanekkor a polgárok súlyos megterhelése mellett is el kell, hogy hanyagolják saját kulturális szükségleteiket. A városok legtöbbje óriási adósságokba keverte magát és az ebből származó terheket sokáig nem bírhatja.

A kérdés tehát megérett a megoldásra és a kárpótlás avagy a segítség bármely módját választja is az állam, köteleseget teljesít nemcsak a városok, de önmagával szemben is, mert erős nemzeti állam kiépítéséhez és az állam anyagi erejének növeléséhez hozzá tartozik a törvényhatósági városok méltányos támogatása is.

Nem szabad mindent annak a hangzatos autonómiának a terhére irni. Ke-

serveesen megfizetnek szegény városok azért az önállóságért, ami csak frázis, mert hiszen az állam gyámködása nagyon is problematikussá teszi a városok autonómiáját.

Remélhető, hogy a sokat emlegetett de mindannyiszor elodázott állami támogatást most már felszinen tartja a politikában beállott fordulat, midőn a mostani nehéz, válságos helyzetben érzik a kormányok és politikai pártok, hogy az összes állami szervek, így a városok jóindulatát is meg kell szerezniök, másrészt pedig a városok anyagi segítése az állam érdekének szempontjától nem lasztható tovább.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, nov. 20.

Perczel Dezső elnöklése óta korán kezdődnek a t. Ház ülései, természetes tehát, hogy egyre kísértget a határozatképtelenség réme. A legszorgalmasabb korán megjelenők közt van gróf Tisza István. Ma is korán jelent meg s mindjárt az ülés elején volt alkama az ellenzék illetéktelen időpocsékolását kellőképpen méltatni. Mert ma is követte az ellenzék azt a politikát, hogy semmi kérdésekről provokált vitát, csak hogy teljék az idő.

Egy kis idő pocsékolás.

Perczel elnök egy negyedtizenegykor nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyv elintézése után megteszi a soros előterjesztéseket. E pontnál felszólal

Ugron Gábor: Kéri, hogy Bernáth Béla által benyújtott és a boritaladó leszállítására vonatkozó kérvényt ne csak a kérvényi, de a pénzügyi bizottsághoz is utasítsák. Az elnök az előterjesztések közt megemlékezett az államtitkárok változásáról is. Ezt kifogásolja.

Szederkényi Nándor: Ugron indítványát azzal bővíti ki, hogy a kérvénynek még a közigazgatási bizottsághoz való utasítását is kéri. Kéri azonkívül, hogy a kérvényi bizottság által elintéztet kérvényeket holnap tárgyalja a Ház.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Kijelenti, hogy nem megy bele semmiféle tárgyalásba, a mig az ország sürgős ügyei el nem intéződtek. Mindaddig mig az ellenzék mesterkélte jegyzőkönyvvitákkal és időpocsékolással kompromittálja a magyar parlamentet, addig a most szőnyegen forgó javaslatok napirenden maradnak. (Elénk helyeslés jobbról.)

Ugron Gábor személyeskérdésben kijelenti, hogy ő nem is a jegyzőkönyvhöz, hanem az elnöki előterjesztéshez szölt. Különbben is röviden és komolyan beszélt és esze ágában sem volt valami tréfát üzni. Kár volt a miniszterelnök urnak ilyen kirohanást intézni és a szenvedélyes hangot meghonosítani, mert ha ebből kölesönös afférok keletkeznének, az ellenzéknek nem volna módjában, hogy ellenfelét, — hívják azt Körbernek avagy Tiszának — meglátogassa és megkövesse. (Gunyos derűtség balról.)

Mondta hogy ne törődjem velük, vigye őket az ördög, megélünk az örökség nélkül is. De én erre a heroizmusra nem voltam képes. Túrtem tovább, azaz jártam a tojástáncot. Aztán nyugtalan dolgok felől kaptam értesítéseket. A nagybácsik, mintha összebeszéltek volna, vénségükre szeretőt kezdtek tartani. Erről kétségtelen bizonyítékot szereztem. A bigott nagybácsi egy kóristánét esipett fel, az istenkáromló egy vértanu özvegyének udvarolt, Megvallom nyugtalankodtam. Ha megnősülnek, vége mindennek. Hiába jártam a tojástáncot. Próbáltam apró intrikákkal küzdeni a veszedelem ellen. Névtelen levelet irattam a kóristánés nagybácsinak, hogy így, meg úgy megcsalják, Az anonim us ágyu visszafelé sült el: annál jobban bolondult utána. Sokkal komolyabb veszélyt láttam a vértanu özvegye felől. Még aránylag elég csinos fiatal volt s talán erényes is. Sokat gondolkodtam, hogy miként paralizáljam a veszedelmet. Bolondos terveket koholtam. A többek között az is, hogy én kezdek udvarolni neki. Egyszerűen, azaz titokban elesábitom. Közöltem a terveket a feleségemmel. Volt nemulass. Ugy még sohasem kaptam ki.

— Nem hittem hogy ilyen elvetemedett tudtál lenni! — mondotta szikrázó szemekkel.

— Magam se hittem, de mikor fontos érdekekről volt szó, az ember nem irtózik vissza egy kis etikai concessiótól.

Feleségem persze hallani sem akart ilyes miről. Folyton azon nyargalt, hogy örökség nélkül is meglehet élni. Meg ám, de hogy? Tojástáncom egyre kombináltabb alakot öltött. Néha szédületes gyorsasággal kellett lejtennem s a mellatt vigyázni a tojásra. Nem képzelhető, hogy az milyen idegizgató. Olvastam, hogy a balettáncosnők ritkán értek el magas kort. Nem esodálom. Pedig azokat gyermekkorukban készítik elő a strapációkra. Aztán van könnyű cipőjük, lenge öltözetük . . . De én teherrel táncoltam két-féle muzsikára. Borzasztó.

Nagy pihenőt tartott. Aztán befejezte — A Gonviselés megelégette szenvedéseimet, A nyáron mind a két nagybácsi jobblétre szenderült. Nagyon keveset engedtek az emberi kor legvéso határából. Ezt nem panaszképp mondom, csak mint tényt konstátálom. Meghaltak. Örököltem, ezer holdat és egy fővárosi sarokházat. Azt hittem gazdag ember vagyok, nyugodtan pihentem ki a mozgalmas huszonötvet. Ördögöt! Semmi sem lett belőle. Kisült ugyanis, hogy az ezer hold is, a sarokház is alaposan meg van terhelve jelzőlogkölesönökkel. Dolgozhatom újabb 25 évig, mig törlesztem. Hja, a két szerető . . . Kóristánék és vértanu özvegyek alatt nem lehet büntetlenül sétálni. Most fizethetek. Barátaim, én mondom nektek, hogy nem érdemes tojástáncot járni, . . . Ha lehetne, visszaszívnam . . .

Darvass Testvérek.

NŐIDIVAT ÁRUHÁZA
Főtér a Hungária kávéház mellett.

Tisztelettel értesítik a Debrecen és vidéke t. hölgyközönségét hogy őszi bevásárlási utjokról visszaérkezve

az őszi és téli ujdonságok, női és gyermek felöltök
legdivatosabb és legszebb darabjait szerezte be.

Gróf Tisza István: Nem bocsátkozik az Ugron által fölvetett vitába. Csak arra kéri a Házat: várják be a cselekvését és akkor ítélik meg változott-e a magatartása a Körber-ügyben.

Az elnök ezután reflektál a felszólalásokra. Minden hozzá érkező iratot be szokott mutatni a Háznak, így bemutatja az államtitkárok változásáról szóló miniszterelnöki átiratot is. A mi a szóbanlevő kérvényt illeti, elegendőnek tartja a kérvényi bizottsághoz való utasítását. Egyébként elrendeli a szavazást.

Kubik Béla: Nem vagyunk határozat képesek.

Az elnök: megszámloltatta a Házat s konstatálja, hogy a Ház határozat képes. Erre következik a szavazás és a nagy többség persze Ugron és Szederkényi ellenében csupán csak a kérvényi bizottsághoz utasítja a viszontagságos kérvényt, melynek alapján jó félórát pocsékolhatott el az ellenzék.

Tisza személyes ügye.

A napirend előtt gróf Tisza István személyes kérdésben szólal fel.

Gróf Tisza István: A múlt ülésen Zboray támadásokat intézett ellenem. Ezekről, hivatalos ügyben távollévén, csak a lapokból értesültem s ezekre most válaszolnom kell. Azt mondta Zboray: „nem keresi, hogy az Ipar és Kereskedelmi Banknál elveszett-e az állam pénze vagy megkerült-e?” Nos hát az állam pénze csak jelentéktelen átfutó tételekben szerepelt az Ipar és Kereskedelmi Banknál. Nem tudja pontosan, mely napon szüntek meg ezek, de bizonyos, hogy az államnak minden pénze visszafizetődött. A másik a mit Zboray mondott, az volt, hogy szóló állítólag az Ipar és Kereskedelmi Bank egyik utolsó közgyűlésén azt mondotta, hogy részvényenként csak 4 forint lesz a veszteség. Ez tévedés, mert szóló ezt csak a magyar üzletkezdő mondotta és előre jelezte, hogy a petróleum-üzletből még tetemes veszteség fog a részvényekre hárulni. Végül Zboray kitogásolta azt, hogy szóló bizonyos újsághírekre nem nyilatkozott, így nem tett közzé cáfolatot arra a hirre, mely szerint egy újságírónak pénzt kínáltak, hogy a bank ügyeit ne szellőztesse. Erre az a felelete, lehet, hogy ez hiba volt, de annyi minden jelenik meg a lapokban, hogy 24 óra naponként sem elég a cáfolásra. De most, hogy ez itt szóba kerül kijelenthetem, hogy a dolog nincs így.

Az ujoncozási vita.

Még most sem kerülhetett sorra a napirend. Lengyel Zoltán kért előbb szót a házszabályok címén és negyedórai lassu monoton előadásban sürgette, hogy a választvó interpellációkra feleljenek végre a miniszterek.

Az Elnök pár megnyugtató szava után következett a napirend, az ujoncozási vita folytatása. Gabányi Miklós a mai nap szónoka, a ki fogadkozik, hogy kibeszéli, illetőleg kiolvassa a mai ülést végig.

Gabányi Miklós azzal kezdi, hogy leirhatatlan a mai politikai helyzet, különösen, a mióta Tisza a miniszterelnök, a ki rövid kormányelnöksége alatt máris meghosszabbította az üléseket. Az obstrukció jogosultságát fejtegeti ezután Nem mi, hanem a nemzet obstruál — ugymond és aki derék hazafias ember egy se fizet adót. Hogy a nemzet mennyire helyesli az ő küzdelmüket a lehető legkülönbözőbb iratok, leveleket kérvényeket s a jó Isten tudja mi micsodákat olvas fel. Néha a jobb oldalról türelmet-

lenül közbekiáltanak, de ő megnyugtatta a nyugtalankodókat:

— Ne féljenek. Háromnegyed háromra vége lesz.

Es olvas tovább fáradhatatlanul. Közben egy párszor a határozatképtelenség mesgyéjére kerül a Ház, de az elnöki csemetésre bejönnek néhányan a teremben és Gabányi tölti ki az időt tovább.

KÖZIGAZGATÁS.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— nov. 20.

Tegnap délután fél 4 órakor tartotta meg a város jog- és pénzügyi bizottsága Vecsey Imre v. főjegyző elnöklété alatt a városháza nagy tanácstermében ülését.

A bizottság tegnapi tárgysorozatának ügyeiből felemlítendő, hogy a bizottság javasolja, hogy a házi pénztár fölös bevételei az 1904 év folyamára cheque számlára az ipar és kereskedelmi bank és a takarékos és hitelszövetkezetnél helyeztessenek el. E két intézet ugyanis nemcsak 4 százalékos kamatot ajánlott fel, hanem egyébként is elfogadja a város feltételeit a pénz elhelyezésére vonatkozólag.

Javasolja továbbá a bizottság, hogy a házi és gyámpénztár gyümölcsötözésre szánt fölös jövedelmének háromötöd részét az első takarékpénztárnál, míg további kétötödöt a többi 4 pénzügyintézetnél egyenlő arányban helyezze el a város.

Előterjesztett Hevesvármegye, Szeged, Pozsony és Kolozsvár átirata, melyben a nemzeti és katonai követelések tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratukhoz való csatlakozásra hívják fel a tártörvényhatóságot.

A bizottság elhatározta, hogy hasonló szellemű feliratot intéz a képviselőházhoz.

Végül a városi szabályrendeletet a miniszter kívánsága szerint stilszerűen módosította a bizottság. — Elhatározta, hogy tekintettel arra, hogy a szabályrendeletnek lényegében nem, csupán stílusában történt változtatás, hogy azt most már kifüggesztés nélkül soron kívül és sürgősen jóváhagyásul a miniszterhez újból felterjeszteni javálja. Ezzel az ülés fél 6 órakor véget is ért.

× **Iskolai szerződés.** Az iskolai segélyezések szerződése tárgyában tegnap délután a bizottság az ág. evangélikus egyház kiküldöttjeivel tárgyalta a városházán. A tegnapi tárgyaláson Kovács József polgármester elnökölt, míg a szerződés ügyének előadója Oláh Károly v. tanácsos volt, dr. Vargha Elemér polgármesteri titkár pedig a jegyzői teendőket látta el. Az ág. evangélikus egyház képviselőjében a tárgyaláson Materny Lajos esperes és Bárdoss Géza voltak jelen.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Egyházi közgyűlés. Az ágost hitv. evang. egyház e hónap 22-én vasárnap délelőtt 11 órakor a templomban közgyűlést tart, melyre az egyház adófizető tagjai ez uton is meghívotnak. Tárgyai: 1. Az egyházmegyei elnökségre, főesperes és egyh. m. felügyelőre adandó szavazat. 2. Egy közös ingatlanra vonatkozólag a közönség megszüntetése iránti határozat.

Presbyteriumi gyűlés. Az ev. ref. egyház presbyteriuma a november hónap 15-én el nem intézett ügyek tárgyalása végett november hónap 22-én vasárnap délelőtt 10 órakor a szokott helyen „másodszori meghívásra” gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30. §-a értelmében a jelenlévők többsége határoz. Felhívjuk reá az érdekeltek figyelmét.

A nyomor drámái.

— nov. 21.

A kinek van türelme és megfigyeli a lapok rendőri híreinek logikai láncolatát, az megfigyeléséből azt a következtetést vonhatja le, hogy míg a tavasz és a nyár gazdag a szerelmi drámákban, addig az ősz és a tél pontosan beszéli a családirásról szóló rövid híreket, melyeken az újságolvasó közönség már olyan közömbösen halad végig, akár a nyár szerelmi drámáin.

A művelt és jobb módu osztályban ritka mind a két eset. Mert szinte azt mondhatjuk, hogy az ugynevezett közép-osztályból az öngyilkosságok legnagyobb részét a bűn és a büntetés elől való félelem idézi elő, a szegényebb rendben a fegyvert, ha különösnek is tetszik első pillanatban ez az ellentét, valami nemesebb fajtájú lelki indító ok, ha beteges is az, adja a szerencsétlen nyomorult kezébe.

A szerelmi drámákat, ha közelebről nézzük az elkövetett tett vezető szálatt, nem sorolhatjuk egyszerűen néhány regényes képzelődésű félművelt kamasz és serdülő leány ostobaságai közé.

Az általános nyomor és szegénység az elsőrangú tényező itt is. A szerelemről, mint olyanról, valami tényleges erőről talán a mi középosztályunkban nem lehet akkora mértékben beszélni, a mint a szegényebb osztályoknál. Ott sem a test, sem a lélek nem lel állandóan és naponta annyi levezető módra a szerelmi erejénél, mint a mi körünkben. A férfinek a nő, a kiválasztott nő, tényleg mindene, mása úgy sincs s mikor hosszasan várva az egybekelésre, a természet egymáshoz hajtja őket, egyszerre ott állanak, hogy akarva, nem akarva, fel kell vegyék a harcot a rettenetes nyomor ellen — immár hárman. Erejük a harcra nincs, bukniok kell.

A tél pedig biztosan meghozza a maga nyomor drámáit, a családirásokat. Talán a folyton növekvő nyomor okozza, talán az általános erkölcsi süllyedés, de az utolsó évek őszén nap nem mulik el egy-egy rettenetes meséjű családirás nélkül.

Leírásban épen olyan borzalmas, mint a valóság. A korcsosodás a lelkeket eléggé megedzette, hogy nagyobb káoszt ne csináljon az emberi lélek akkor sem, mikor egy anya három gyermekének szívébe mártja a konyhakést, vagy mint Kolozsvárott, három gyermekét akasztja fel a ruhaszaritóra.

Undorító a nyomor szülte dráma s rettenetes a nyomor. Egyik oldalon a nyugat civilizációjának csodálatosan előrehaladott világa, a másikon a keleten sem ismert foka az ember álati nyomorának. Talán mint ok és okozat állanak egymás mellett vagy eljön az idő, mikor az okozat megsemmisíti az okot is. Hiszen a francia dekadensek nagy költője, Rollin is így pengeti szemében megfürösztött lantját:

— Eljen a halál, éljen a borzalmaz undorító halál!

H I R E K.

N a p l ó.

Naptár Szombat, nov. 21. Róm. kath. V. Bódog prot. Ottó, görög orosz (november 9.) Galatheon. zsidó: Marchesvan 29. — Nap két 6 óra 54 perc. — Nyugszik: 4 óra 8 perckor. Hold. kel. 5 óra 52 p. reggel, — nyugszik: 3 óra 59 p. délután.

* **Személyi hir.** Dr. *Wolafka* Nándor v. püspök az éjjel pár napra Budapestre utazott, hol ma a fővárosi Munkás Egyletben fog nagyszabású és érdekes felolvasást tartani.

* **Istentiszteletek a gör. kath. kápolnában.** Ma, szent Mihály főangyal ünnepén 6 órakor reggeli istentisztelet, 9 órakor szent mise, délután 3 órakor vespere, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság lesz a gör. kath. kápolnában.

* **A honvédség köréből.** *Ludmann Gy.* tábornok az I. honvédkerületi népfelkelő kerületi parancsnokságok megvizsgálására tegnap városunkban időzött. A tábornok a népfelkelő parancsnokságok ügymenetét teljesen rendben találta. Dr. Nagy Albert az I. honvédkerület I. osztályú főorvososa pár napig városunkban időzött és a helybeli honvédkórházban, valamint a honvédegyesület fölött egészségügyi szemlét tartott. A főorvosos szemléje alkalmából szintegy mindent a legnagyobb rendben talált.

* **A százezer koronás sikkasztás.** Kádár Kálmán belügyminiszteriumi segédhivatali igazgatót, a ki közel 105.000 koronát hivatalos pénzt sikkasztott el turfszenvedélyből, a rendőrség a kihallgatás után átkísértette a kir. ügyészség fogházába. Dr. *Perémy Gábor* soros vizsgálóbíró tegnap reggel hallgatta ki Kádár Kálmánt, a ki ezuttal is megismételte töredelmes beismerő vallomását. A kihallgatás után a vizsgálóbíró elrendelte ellene a rendőrség által foganasított előzetes fogvatartás további fenntartását. Kádár ezt tudomásul vette s bejelentette, hogy védelmével dr. Györfly Gyula orsz. képviselőt bizza meg.

* **Honvédi tisztiek társasvacsorája.** A helyben állomásozó honvédhuszár és honvédegyalozred tisztikara tegnap este a Bika szálló pompás éttermében, a városunkban hivatalos katonai szemlén időző *Ludmann Gyula* tábornok tiszteletére társasvacsorát rendezett. A tisztikar a kitűnő vacsoránál mintegy éjjelig időzött együtt a Bika szálló díszes éttermében.

* **Utóállítás.** Az állandó katonai sorozóbizottság tegnap reggel 9 órakor a Pavilon laktanyában utóállítást tartott. Az utóállítás polgári elnöke *Szabó Kálmán* v. tanácsos volt, katonai elnöke pedig *Mildner Rajmund* a 39-ik gyalogezred és *Papp Tivadar* a 3-ik honvédegyalozred őrnagyai voltak. Az utóállítás a bizottság egy apát nyilvánított kereset képtelennek.

Népies felolvasások. Vasárnap e hónap 22-én délután 3 órakor a növényekről tartanak előadást a szabad lyceumban. Az Eötvös-utcai iskolában *Csurka István*, a Miklós-utcai iskolában *Wise Kálmán*, a Jókai-utcai iskolában *Török Péter*, a Bánk-utcai iskolában *Simon István*. Az előadások ingyenesek. Szívesen látnak minden felnőtt embert, s így kívánatos is, hogy látogassák is minél többben az igen érdekes és nagyon mulatságos előadásokat.

* **Bálbizottsági társasvacsora** A Jurista bál rendező bizottsága, mely közel 100 tagból áll, ma este 8 órakor az Angol királynő szálloda éttermében társas vacsorára jön össze. Az elnökség ezután is felkéri a bizottság tagjait, hogy azon minél teljesebb számban megjelenjen szíveskedjenek.

* **A karcagi házavató ünnep.** Holnap, vasárnap avatják fel ünnepélyesen a karcagi ipartestület által épített Iparos-Otthon díszes középületét. A házavató ünnepen, a kamara teljes elnöksége részt vesz s e végből *Szabó Kálmán* elnök, *Serli Ede* és *Szent-Királyi Tivadar* al-elnökök, valamint *Szávay titkár* a reggeli gyorsvonattal utaznak át Karcagra. A felavató ünnep délelőtt lesz, délelőtt közepén, este pedig változatos programmal előadás.

* **Nyugdíjbizottsági ülés.** A városi nyugdíj ellenőrző bizottság ma délután 4 órakor *Bészler Károly* v. tanácsos elnökelete alatt a városháza nagytanácstermében ülést tart.

* **Szegénygyermek felruházása.** A Dréher sörészarnokban lévő Polgári asztaltársaság ma este 12 szegénygyermeket lát el ruházattal. A társaság minden évben megteszi ezt ilyenkor a karácsonyi nagy ünnepek előtt. A gyermekeket meg is fogják vendégszolgálni. A társaság ezen jótékonykodására felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét. A felruházás után kedélyes összejövetel lesz a Dréher sörészarnok összes téli kerthelyiségében.

* **Öngyilkos cselédeány.** Tegnap délelőtt a Széchenyi-utca 40. szám alatti házban öngyilkos lett egy cselédeány. Szerelmes volt s szerelmétárgya nem viseltetett hűséggel hozzá, ami annyira elkeserítette a leányt, hogy megvált az élettől. Pócsi Eszternek hívják a fiatal leányt. Az öngyilkosság gondolatát már régebben fejébe vette, míg tegnap aztán végrehajtotta. Az öngyilkos leányt kivitték a közközházba, a hol mindent elkövettek, hogy az életnek megmenthessék azonban ez nem sikerült. Az öngyilkos levelet hagyott hátra, melyet a rendőrségnek adtak át.

* **Ellopták az óráját.** Tegnap délelőtt egy ügyes tolvaj kilopta egy uriember zsebéből az óráját. A lopást bejelentették a rendőrségen, a mely megindította a nyomozást a vakmerő tolvaj kézre kerítésére.

* **Rendelet a szökevénytanoncok visszahozataláról.** A szökevénytanoncok és munkások ügyének hatósági ellenőrzése tárgyában, hatósági rendeletet bocsátott ki a miniszterium — az ipartestületek-

hez. A debreceni ipartestülethez is lejött ezen rendelet, melynek főbb pontjai ezek. A rendelet utasítása szerint azon esetben, ha az iparos kérelemmel fordul a hatósághoz, a mennyiben a tanviszony a mester és tanonc közt még fennáll, a hatóság köteles gondoskodni az eltávozott tanonc visszahozataláról. Abban az esetben, ha a segéd távozik el felmondás nélkül a munkaadójától a munkaadó köteles a jogtalan kilépés napjától számított 14 napon belül a segéd visszahozatalát az illetékes iparhatóságnál kérelmezni, annnyival is inkább, mert ha a visszahozatalt 14 napon belül kérelmezni elmulasztja, a tiznégy nap eltelté után többé nem kérelmezheti. A munkaadó köteles a rendelet értelmében a segéd munkakönyvét visszaadni, mert ha a munkaadó a munkakönyvet visszatartja, a segéddel szemben kártérítéssel tartozik.

* **Kezdődnek a zsuruk.** A háztetők első dértakarójával, a vizeken uszkáló első jégpillékekkel megérkezik a zsurok szezonja. Itt van az idő, mikor fölragyognak a hét bizonyos napjain a szalonok csillárai. A páratlan szerdák és páros csütörtökök, a hét közönséges napjai megint pirosheatis napokká változnak át a hölgy-kalendáriumban. Megnyílnak a bájos kongresszusok, melyek összehozzák a fiatalokat a szent házasság céljából és sokszor elválasztják azokat, akik már összekerültek. Hanem azért mégis csak másodvirágzárát éli már a zsur, a mi egy cseppet sem a mi napjaink találmánya. *Madame Roland* és *madame Necker* ragyogó szellemessége teremtette meg még a tizenharmadik század végén az első zsur, melyen nem kisebb dolgot készítettek elő, mint a nagy francia forradalmat. Akkor *Klio* is rendes vendége volt a szalonoknak, míg most csak a kis *Amor* settenkedik ott a függönyök mögött, a pálmalevelek közt vagy az ablakmélyerdek felhomályában.

A könnyű gunyájú kis *Amor*, akit bekörgettek már a haragos szelek a meleg, a puha, a ragyogó szalonokba. Szereti, nagyon szereti a zsurokat a kis isten s amíg kitart mellettük, addig mindig lesznek zsuruk a világon.

* **Gyorsvonatok megállása.** A Budapest nyugati pályaudvarról d. u. 2 óra 30 perckor Orsovára induló, valamint az Orsováról Budapest nyugati p. udvarra d. u. 1 óra 25 perckor érkező gyorsvonatok f. évi november hónap 15-től kezdődőleg *Jablonica* állomáson utasok felé és leszállása céljából éjjel 12 óra 9 perckor és éjjel 3 óra 46 perckor rendszeresen meg fognak állittatni.

* **Megakalilyozott leányvásár.** Az eszéki rendőrség letartóztatta *Bihar Brankó* zombori ispánt és beszállította az eszéki rendőrségnek. A jeles férfiu megismerkedett egy pécsi szép leánnyal — kivel több napot töltött egyik eszéki vendéglőben. Mikor elfogyott a pénze és szerelme is már kihűlt, a leányt Zomborba akarta szállítani, hogy ott jó pénzért eladja olyan házba, ahol árucikkét képeznek a szép leányok. Az eszéki rendőrség tudomást szerzett az üzletkötés száradékáról és mivel *Bihart* csalás miatt amugy is már kereste az eszéki bíróság, most kettős büne miatt éri el végzete.

* **Rövid hírek.** Magyar osztrák induló. Valami *Wilhelm Piereg* nevű muzsikuskus, a ki Londonban egy közönséges zenekart dirigál magyar-osztrák indulót komponált a mely a Rákóczy-induló ütemével kezdődik és a Gotterhalte fut-

URIÉS NŐIRUHAKAT

LEGSZEBBEN TISZTIT

Férfi ruhákat szakember javításával.

Hrabéczy Antal

ruhafestő és tisztító intézete.

Debrecen, Széchenyi-u. 42.

maival végződik. A jeles szerző ötletével is, indulójával is kiérdemelt egy díszhelyet a — Lipótmezőn. — *Féltékenységi dráma.* Maxilly kisasszony, egyik párisi mulató művésznője féltékenységből kiszurta szeméit vetélytársnőjének Faquette kisasszonynak. — *Franciából lett magyar.* Jean Mayer tartalékos francia testőrtiszt, a ki sokat tartózkodott hazánkban, úgy megkedvelte a magyar életet, hogy birtokot vett s azon letelepül. — *A pokol versenytársa* A párisi földalatti villamos vasuton a tüzi veszedelmeknek nem akar vége szakadni. A napokban rövid zárlat következtében ismét tűz volt de az utasok szerencsésen megszabadultak. — *Az örmény forradalmi bizottság* kiküldöttei meggyilkolták Davida örmény archimandritát.

* **Nagyszerű alkalmi vételek kínálnak** most az általánosan ismert Párisi Divatruhaházban a hol e héten végeladás folytán meglepő szép és divatos női és leány felöltők kerülnek eladásra. Selyem blousok a mi ezelőtt 40 és 50 korona volt, most 6 és 8 koronájával lesz eladva.

x **Eladó föld.** A Köntös kertben négy nyilas föld kiadó vagy eladó. — Cim a kiadó hivatalban.

x **Kaiser Salamon** Debrecen, Hatvanutca 2. szám. Részletfizetésre minden áremelés nélkül, évi lakással bíró hitelképes családoknak, uri, női divatárak, fehérneműek, férfi, fiu és leány ruhák, tükör és képek raktára.

x **Uj szücs műhely.** A fővárosban buzamosabb ideig működött szakképzett munkavezető által Rózsa Lajos szücs műhelyt rendezett be hol mind e szakmába vágó munkák gyorsan és kifogástalanul készülnek.

Régi faconu szürme gallérok divatos boákká alakíthatók.

Divatból kiment bundákra új felsőkelmék valamint bőrbélések kaphatók.

* **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk, hogy színehagyott avagy elpiszkolódott ruháikat olcsó árak mellett Konez Józsefnél festessék és tisztítsassák. Főüzlet Batthányi u. 2. sz. a. Műhely Var u. 7. sz. zenede során.

x **Az előkelő férfi világ figyelmébe** ajánljuk *Fekete Jakab kalap és férfi divatáru különlegességeinek üzletét, főtér kistemplom mellett* kifogástalan szabásu férfi ingek. Nagy választék angol olasz és Pichler féle sport kalapokból valamint feltűnő szép nyakkendő ujdonságok olcsó szolid szabott árak.

Ma este az Arany Bika kávéházban Magyar Testvérek zenekara játszik.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Nov. 21. szombat: *Tavas*, daljáték. C.

Nov. 22. vasárnap: délután *Orfeusz az alvilágban*, daljáték. — este *Sötétség*, színmű. Elősző

— **(A színigazgató h iradása.** Vasárnap este kerül színre először Rutkai György 4 felvonásos színműve a *Sötétség*, melyre az utalványjegyek nem lesznek érvényesek.

Tegnap tartották a rendelkező próbát Martos Ferenc vigjátékából a Simonyi óbester-ből, melyben az egész vigjátéki személyzet részt vesz. Az igazgatóság a vigjátékot fényes kiállításal hozza színre, új egyenruhákat készített a darabra.

A jövő héten lesz a reprize Berezik Árpád vigjátékának, melynek a címe *Nézd meg az anyját.* A vigjáték jobb szerepeit Hahnel Aranka, Csige Ilonka, Faragó Ödön, Sebestyén Géza, Iványi Antal, Nagy János és Virágháty Lajos játsszák.

EGYLET.

Az alsó-szabolcsi ármentesítő társulat. Az alsó szabolcsi tiszai ármentesítő társulat gróf Desseffy Aurél elnöklete alatt november hónap 28. napján délelőtt 11 órakor Debrecenben (Széchenyi-u. 46. sz. a.) a társulat székháza nagytermében megtartandó rendes közgyűlést tart. A közgyűlést megelőzőleg, ugyancsak Debrecenben a társulati székház nagytermében nov. hónap 28. napján délelőtt 9 órakor igazgató-választmányi gyűlés lesz.

TAVIRATOR.

Berzeviczy miniszter, képviselő.

Budapest, nov. 20 *Berzeviczy* Albert minisztert ma a Józsefvárosban 1564 szavazattal *Lakatos* Miklós 621 szavazata ellenében újból képviselővé választották.

Körber nyilatkozik.

Bécs, nov. 20. *Körber* osztrák miniszterelnök a Reichsráth mai ülésén *Tisza* gróf képviselőházi beszédére vonatkozólag kijelentette, hogy tegnapelőtti beszédét a *kiegyezés alapjára fektette*: kijelentéseit fenntartja és abból nem enged.

Körber bukásának hire.

Bécs, nov. 20. Bécsben *Körbert* bukottnak tartják. A Neue Freie Presse ma esti lapjában egy német képviselő kijelenti, hogy *Körber* mai beszéde hattyudal volt.

A 48-as honvédek Tiszánál.

Budapest, nov. 20. A 48-as honvédek ma báró *Podmaniczky* vezetése alatt tisztelegtek *Tisza* grófnál, aki kijelentette, hogy érdekeiket szíven viseli és istápolni fogja őket. Végül valamennyivel kezet fogott és elbeszélgetett velük.

Halálos végű baleset.

Budapest, nov. 20. A fővárosban az Erzsébet királyné-ut végén épülő elmebeteg szanatorium első emeleti boltzata az esőtől átázva leomlott. A leomló boltzat 4 munkást maga alá temetett, kik közül kettő súlyosan, kettő pedig halálosan sebesült meg.

Gabona tőzsde.

Budapest, nov. 20. Buzakinálát javult vételkedv korlátolt. Bányadt irányzat mellett 30,000 métermázsa került forgalomba, közben néhány fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: borus.

Buza aprilisra	7.74—75
Rozs „	6.72—74
Zab „	5.52—53
Tengeri „	5.26—27
Repece augusztusra	11.80—80

Osztálysorsjáték.

Budapest, nov. 20 Az osztálysorsjáték XIII. sorsjátékának mai kezdőhuzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

2000 koronát nyert 22299, 13784.

1000 koronát nyert 86077, 104392, 54881.

500 koronát nyert 98415, 50591, 61032, 13350, 67811.

Regénycsarnok.

A tejtestvér.

Negyedik rész.

(Folytatás)

Az öreg, a ki kávéját szücsölte, hevesen leejtette csészéjét és káromkodás szakadt fel ajkáról.

— Ezer mennydörgős mennykőt!

Sobase tételezte volna fel, hogy a dolog ennyire fajulhat.

Azt hitte, hogy Germain egy olyan nőszemélybe szerelmes, a ki kicsalja tőle a pénzét, orránál fogva vezeti és közbe tén ráadásul meg is csalja. De hogy e balgaságokat a szerencsétlen még házassággal akarja tetézni, ez már több a soknál.

— Mi bajod? — kérde most Germain megütödvé.

Joél összeszedte magát, mielőtt fellobbant volna. Végig akarta hallgatni ezt a megalázó vallomást és nyugalmat erőltetve magára, így szólt:

— A kávé igen forró, megégette nyelvemet. Tehát te újra nőszülni akarsz? Ez már egész más dolog. Nézetem szerint az özvegy embernek nincs joga másodsor is nászra készülni, annál kevésbé, miután nagy fia van, a kinek ez a második házasság csak kárára lehet. De neked bizonyosan nyomós okaid vannak, hogy bizonyos társadalmi tekintetben vaktában tud akard magad tenni. Nem volnál szives engem ezekkel az okokkal migismertetni? Kívácsi vagyok rájuk.

— Ezek az okok bizony igen komolyak. A magányos élet már igen gyötör. Szegény Gabriellám halála után Savinien is elszakadt tőlem, te meg nagyon is elváltál foglalva kedvenc időtöltéseddél és szórakozásaiddal, úgy hogy elhagyottabbnak érzem magamat, mint valaha. Ez oknál fogva százszorosan kíváncsibb előttem, hogy újra családod alapítsak, benső családi otthonra tegyek szert. Ezt a családi bensőséget találtam én meg e nő személyében, a ki csupa szív és szellem; egy igen előkelő és elegáns nőben, a kinek az izlése és érzelmei az enyémmel mindenképen egyeznek. Összebarátkoztunk és lassanként sokkal gyöngédebb érzelmek váltották fel ezt a barátságot, míg végre heves szerelemre gyulladtam iránta. Mennél hevesebben lobogott szerelmem, annál inkább beláttam, hogy gyakori látogatásaim e hölgyet mind jobban compromittálják és hogy elégtétellel tartozom neki. Tehát most az a szándékom, hogy feleségemül vegyem őt.

— Helyes! És szabad-e tudnom e kiváló és előkelő nő nevét?

— De La Neuvelle asszony a neve. Régi katonabajtársam özvegye, és igen tiszteletreméltó családból származik.

— Ez már igaz! A bátyja zsin-delyt árul Villotteben! — vágott közbe Joél. — Te, úgy látszik, figyelmen kívül hagytad, hogy ehhez a házassághoz az én jóváhagyásom is szükséges.

— Tudom, atyám, és ép ezért kérem most engedelmét. Remélem, nem fogsz elutasítani.

— Nos, hát csalódom! — kiáltott fel Joél, végre nem fékezhetette indulatát — Kérekem megtagadom!

— Ah, — szisszent fel Germain halálra sápadva. — De szabad-e tudnom, mely okból?

(Folyt. köv.)

VAROSI SZINHÁZ

Nov. 21.

(C)

Tavaszi.

Daljáték.

SZEMÉLYEK:

Dr. Csapó
Margit, a felesége
Hollós Jeromos
Czecillia, Hollós felesége
Anna, szobaleány
Mayer

Mezei Andor
R. Réthy Laura
Krémér Jenő
Havasi Szidi
Felhő Rózi
Virágháty L.

NYILT-TÉR.

Rövid használat után nélkülözhetetlen
Igen alkalmas utazásoknál
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva
Bizonyítvány kelt Bécsben
1887. július hó.

Kalodont

nélkülözhetetlen

FOG TISZTÍTÓ-SZER

Elsőrangú higienikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásával nem nélkülözhető fogak és a szájüreg gondos ápolására nevezetesen gyomorbetegségek hárihatóak el az által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „Kalodont”, mely az antiszeptikus hatás a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

Magyar királyi állami ménesparancsnokság
mezőhegyesen.

1092. ikt. szám
sgdt.

Loárverési hirdetmény.

A mezőhegyesi magyar királyi állami ménesből az alább felsorolt loányag fog folyó évi december hó 10-én nyilvános árverés útján a helyszínen eladatni és pedig:

- 3 drb. idősebb anyakanca
- 2 „ négy éves kanca
- 4 „ idősebb herélt és
- 22 „ három éves herélt.

Az árverés reggel 9 órakor veszi kezdetét.

Az árverési feltételek a helyszínen fognak a közönségnek tudomására hozatni.

Mezőhegyes, 1903. november hó

Magyar királyi állami
ménesparancsnokság.

Ujdonságok.

Kardos László

üzletében

Kossuth utca 9. sz.

Pokrócok minden faja.
Szőnyegek minden faja.
Butorszövetek nagyválasztékban
Linoleumok minden faja.
Szövet függönyök minden faja.
Csipke függönyök minden faja.
Agyterítők minden faja.
Asztalterítők minden faja.
Flaneltakarók és utazópokrócok minden faja.
Bőrvásznak és padlóparketek minden faja.

Magy. kir. államvasutak.

177041—903. szám.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak kezelése alatti helyi érdekű vasutak 1903 évi agusztus hó 1-je óta érvényes közös árudíjzabásához legközelebb a II. Pótlék fog életbe lépni, mely egyéb díjzabási intézkedéseken kívül magában foglalja a kaba-nádudvari, töketerebes, gálszécs varamói helyi érdekű vasutaknak a megnyitás napjától és a zólyombrezó, breznóbánya, tiszolczi helyi érdekű vasutaknak a békás vasgyár, vereskői új vonal forgalomba helyezésének napjától érvényes díjzabását; valamint a körös, belovár, verseczi, baresi helyi érdekű vasut díjzabásának kiegészítését.

Ezen pótlék magyar nyelven és külön német fordításban jelenik meg s a magyar királyi állam vasutak igazgatóságánál (Budapest VI. Csengeri-utca 33.) és üzletvezetőiségeinél anna idején példányonként 20 filléért lesz kapható.

Budapest, 1903 november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik)

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debrecen, kistemplombazár.

Ujonnán átalakított divataruhaz.

Nagy Karácsonyi vásár.

Leszállított árak.

Szövetek, o o o barkendek,
flanelek, o Mosó bársonyok.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Créme

Arcszépítő

kenőcs.

- A Harmat-Créme a legjobb arcszépítő s későbbi ápoló kenőcs, mely údév, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
 - A Harmat-Créme sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
 - A Harmat-Créme nappal is használható, mert nem zsíroz s a poudert jól állja.
 - A Harmat-Créme nem teszi fényessé az arcz s fehérti a bőrt.
 - A Harmat-Créme kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőrtikák) elmulasztására, napégette s szárazított arczraál, s kéznél.
 - A Harmat-Créme teljesen zsírtalan, habszerű, jelelőse arcszépítő egy tégelyének ára egy korona.
 - A Harmat Szappan, mely a Créme hatását fokozza, árszabonként 35 kr.
- Árakatár s készítő MIHALOVITS I. gyógy-szerészuél Debreczenben.

Ez az igazi boldogság,

mert nem kell tanulni szabászatot

és mindenféle divat után ellehet készíteni

✦ ✦ ✦ a deréket

a minden művelt államban patenttorozott

női derék szabászati készülék

által.

Minden testre igazítható. Egy készülék ára 3 korona' utánvétellel.

Kapható Guschelbauer Antalnál, Sopronban.

Ismételadók kedvezményben részesülnek

Magasjutalékkal felvételnek

bármily állásu megbízható egyének budapesti bankházban sorsjegyeknek részletfizetésre való kiadására, az 1883. évi XXXI. t.-c. alapján. Tőke és kockázat nélkül némi szorgalommal a könnyen elérhető havonta 300—500 korona kereset.
— Ajánlatok intézendők a „Szerenese Híradó”, kiadóhivatalának, postafiók 180. Budapest. —

Villanyos házi csengők

vész- és tűzjelzők, telefon berendezések és javítások feltűnő olcsó árban készül egy es fél évi jótállás mellett o

Rosenberg és Hammer

villanyszerészeknél,
Debrecen, Piac-utca 2-ik szám,
a nagytemplom mellett.

A Magyar Fém és Lámpaárugyár

részvénytársaság gyári raktára

Debrecen, Piac-utca és
Simonffy-utca sarok.

Gyár: Budapest—Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait:

légszeszcillárok, asztali és
függőlámpákat,

valamint egyszerű lámpákat, közönséges
használatra.

Bronze dísz tárgyakat

állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartók stb. a legmérsékeltőbb gyári
árak mellett.

Ugyanitt kapható
valódi amerikai petroleum,
királyolaj,

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség
házhoz szállíttatik.

Felhívás

a Debreceni Kölcsönös-Segélyező-Egylet

mint korlátolt felelősséggel alakult szövetkezet, alapszabályai értelmében

1904. január 1-én nyitja meg a XXI-ik. évtársulatot.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak olcsó és heti befizetésekkel könnyen törleszhető kölcsönöket nyújtson, továbbá hogy apró kötelező betétekkel a takarékosra még a szegényebbek is alkalmat szolgáltasson.

Egyletünknek jelenleg 8000 tagja van, akik 12000 betéti könyvecskével 75,000 törzsbetéttel fizetnek. **Törzsbetét tőkénk 5 millió koronát tesz,** melyet tagjainknál kölcsönökben helyeztünk el.

Minden belépő aláírásával kötelezi magát, hogy a jegyzett törzsbetéteket hetenként, vagy előre több hétre pontosan befizeti.

Egy törzsbetét 40 fillér (20 kr.) heti befizetésre kötelez.

Egy-egy évtársulat 6 évre alakul, melynek leteltével az évtársulat felszámol és minden tag befizetett összegén kívül a hat évi haszoneredményből törzsbetéteinek arányában reáeső részét megkapja és így az élvezett kölcsön után fizetett kamatainak nagy része is visszatérül. — A felszámolásnál mutatkozott haszoneredmény mindenkor **a befizetett összeg 6% kamatos kamatjának felel meg.**

A szövetkezet egyenlő jogu tagja az is, a aki egy vagy több üzletrész fizetésre kötelezi magát. **Egy üzletrész értéke 120 korona,** mely havonként 5 koronás vagy tetszés szerinti nagyobb részletekben befizethető.

Üzletrész váltható minden hó 5-ig és minden év december haváig felmondható.

A haszoneredmény az üzletrészek fizetése arányában minden évben a közgyűlés után kifizetik. Kölcsönök üzletrészek alapján is adatnak.

Minden tag a belépéskor, minden egyes törzsbetét vagy üzletrész után egyszer mindenkorra 40 fillér (20 kr.) beiratási díjat fizet, mely a tartalékok gyarapítására fordítatik. A veszteségi és segélyalapok összege már 110,000 koronát tesz.

Elsőrendű bekebelezések mellett a kölcsönök 12 évi visszavizetésre is adatnak. — Ily esetekben 2 korona betét után 1400 korona kölcsön adható.

Kivánatra a kamatok január hó 1-től heti részletekben is befizethetők. Ily esetekben a kamat és heti részlet együtt fizethető.

Akik ezen kedvezményt igénybe venni óhajtják, kéretnek, hogy ezen kívánságukat szövetkezetünk helyiségében mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Debrecen, 1903. november hóban.

Fenyéry Zádor Lajos,
elnök.

Dr. Szántó Sámuel,
igazgató.

Uj betéti könyvecskéek válthatók az egylet helyiségében,
(Zádor Lajos házában, **Kossuth-utca 11-ik szám** udvari keresztépülete, első emeletén.)

Heti befizetések a jövő évre már most elfogadtatnak.